

ဇော်ဂျီ

ပလေတိုနှင့် ကျွန်တော်

**စဝိန်အမျိုးသားကဗျာစာဆို
ရာမွန် ဂျင်မနဲ့ (၁၈၈၁-၁၉၅၈)
Juan Ramon Jimenez (1881 - 1958)**

ရာမွန် ဂျင်မနဲ့သည် ၁၉၅၆ ခု တွင် နိဗ္ဗာန်ပေးဆု အချီးမြှင့်ခံရပါသည်။

စဝိန်နိုင်ငံတောင်ပိုင်း ခြောက်သွေ့သော အန္တာလူးရှားဒေသ မောဂါရွာ၌ ၁၈၈၁ ခုတွင် ဖွားမြင်သူဖြစ်သည်။ အသက် ၁၆ နှစ်အရွယ်မှစ၍ ကဗျာရေးသည်။ အသက်နှစ်ဆယ်လောက်တွင် လူသိများလာသည်။ ၁၉၂၀ ပြည့် သူ့အသက်လေးဆယ်လောက်တွင် အထူးကျော်ဇောလာသည်။ ထိုအခါမှစ၍ သူ့ကဗျာများကို အခြားသော ဥရောပဘာသာများသို့ ပြန်ဆိုဖတ်ရှုကြသည်ဟု သိရသည်။ ၁၉၃၆ ခုလောက်တွင် စဝိန်နိုင်ငံ၌ ပြည်တွင်းစစ် ဖြစ်လာသောအခါ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုသို့ ထွက်ပြေးတိမ်းရှောင်၍ ထိုနိုင်ငံ၌ နေထိုင်နေစဉ် ကဗျာများကို ဆက်လက်ရေးသားသည်။ သူ့ စာဖတ်ပရိတ်သတ်သည် အမိ စဝိန်နိုင်ငံမှသာမက တောင်အမေရိကတိုက်ရှိ စဝိန်ဘာသာပြောသော နိုင်ငံများမှာလည်း ဖြစ်သည်။

ရာမွန်ဂျင်မနဲ့သည် ငယ်စဉ်ကပင် မောဂါရွာ ပတ်ဝန်းကျင်၌ သူ မရောက်ဖူးသော အရပ်ဟူ၍ မရှိ၊ ရောက်ဖူးသည်ချည်း ဖြစ်သည်။ တောပန်း၊ တောသစ်ရွက်စိမ်းတို့နှင့် အိမ်မွေးတိရစ္ဆာန်ကြီးငယ် တို့ကို နှစ်သက်သူဟု လည်းကောင်း၊ ရွာသူရွာသားတို့ကို အယုတ်အလတ် အမြတ်မရွေး ချစ်ခင်တတ် သူဟု လည်းကောင်း၊ အထူးသဖြင့် တွယ်တာရာမဲ့ဖြစ်သော၊ အညှင်းခံရသော၊ အပြစ်မဲ့သော၊ အားနွဲ့သော၊ သည်းခံသောသူတို့ကို စာနာ သနားတတ်သူဟု လည်းကောင်း၊ ကလေးချစ်တတ်သူဟု လည်းကောင်း၊ ကလေးချစ်တတ်သူဟု လည်းကောင်းဆိုကြသည်။ ပျိုရွယ်စဉ်က မိဘတို့မှာပစ္စည်း ပျက်သဖြင့် ပင်ပင်ပန်းပန်းနေခဲ့ရသည်။ ထိုသဘောတို့သည် သူ့ကဗျာများတွင် အရိပ်ထင်လျက်

ရှိသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၌ နေထိုင်စဉ် အမေရိကန်ကဗျာ၊ အင်္ဂလိပ်ကဗျာ၊ ဘင်္ဂါလီစာဆို တိုင်း၏ အင်္ဂလိပ် ဘာသာပြန်ကဗျာတို့ကို ဖတ်ရှုလာနိုင်သဖြင့် ဗဟုသုတ တိုးပွား၍ အမြင်သစ်ရလာ သည်ဟု ဆိုသည်။ သူ့ဇနီးနှင့် တွဲ၍ တိုင်း၏ ကဗျာများကို စိန်ဘာသာပြန်သို့ ပြန်ဆိုခဲ့သည်။ ၁၉၅၈ ခုတွင် မောဂါရွာ၌ ကွယ်လွန်သည်။

ရာမွန်ဂျင်မနဲ့၏ ပလေတရိုနှင့် ကျွန်တော်

ဖော်ပြပါ စာ ၁၀ ပုဒ်* သည် အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်ဖြစ်သော PLATERO ၊

စာအုပ်မှရွေးချယ်ထားသော စာများဖြစ်သည်။ ထိုစာအုပ်တွင် သောတာလင်္ကာရ စကားပြေ (POETICAL PROSE) ဟုခေါ်ကြသော စာ စုစုပေါင်း ၁၀၇ ပုဒ် ပါပါသည်။ ယင်းတို့အနက် သူ့ဇာတိမောဂါရွာ ပတ်ဝန်းကျင်၌ မြည်းကလေး ပလေတရိုကို အဖော်ပြုလျက် စာဆို ရာမွန်ဂျင်မနဲ့ လှည့်လည်သွားလာ၍ အလှတရားရှာဖွေခြင်းနှင့် သက်ဆိုင်သော စာ ၁၀ ပုဒ်ကို ရွေးချယ်ထားခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ မြန်မာပြန်ရာတွင် သူ့သဘောပါနိုင်သမျှ ပါအောင် အားထုတ်ပါသည်။ နေရာမကျလျင် မြန်မာပြန်သူ၏ ချို့တဲ့ချက်သာ ဖြစ်ရာသည်။

ရာမွန်ဂျင်မနဲ့ ရှာသော အလှတရားဆိုသည်မှာ

သူ့ဇာတိဆောင်ပလေတရို၏ အမူအရာတို့၌ လည်းကောင်း၊ “ကျွန်တော်” ဇာတိဆောင်၏ အမူအရာတို့၌ လည်းကောင်း၊ ရွာပတ်ဝန်းကျင်၊ ကောင်းကင်၊ ရေမြေ၊ တောတောင်၊ သစ်ပင်ပန်းမန် စသော သဘာဝတို့၌ လည်းကောင်း သူ့နေ့စဉ် တွေ့၍ သူ့စေတနာလျောက် သူခံစားသိမြင်ခဲ့ သရုပ်ဖော်ခဲ့သော သူ့ခံစားမှု အသိတို့ကို ဆိုလိုပါသည်။ ထိုခံစားမှုအသိတို့ကို သရုပ်ဖော်ပုံသည် ရိုးသည်ဟု ဆိုနိုင်ပါသော်လည်း စာဆို၏ ဖြစ်တတ် စေတနာ၊ မြင်တတ် မျက်စိ၊ ကြားတတ် စွင့်နား၊ ခံစားတတ် အသိ၊ ဆိုတတ် နှုတ်ဖျားတို့ကြောင့် နှစ်သက်စရာ ဖြစ်သည်။ အတိုဆုံး ဝတ္ထုများကို ဖတ်ရဘိသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်ဟု ယူချင်ပါသည်။

စာဆို ရာမွန်ဂျင်မနဲ့ ဖွဲ့ဆိုသော အလှတရားများသည်

သာမန်နေ့စဉ်မှုကိစ္စများ၌ သူသူငါငါ တွေ့တတ်ကြုံတတ်၍ သတိပြုနှလုံးသွင်းနိုင်ကြသော တရားများဖြစ်သဖြင့် သူ့စာများကို လူကြီးရော လူငယ်ပါ ကြိုက်ခဲ့ကြပြီဟု ဆိုနိုင်ပါသည်။

စာဆို ရာမွန်ဂျင်မနဲ့၏ စာဖတ်ပရိတ်သတ်သည် စာဆို မြင်ခဲ့သော

စပိန်ကျေးလက်အလှ ရှုခင်းကိုသာမက (ဝါ) ဗဟိဒ္ဓ ရှုခင်းကိုသာမက စာဆို၌
ဖြစ်ခဲ့သော မေတ္တာ ကရုဏာ စေတနာတို့ကို အလှရှုခင်းကိုလည်း (ဝါ) အဇ္ဈတ္တ
ရှုခင်းကိုလည်း မြင်နိုင်ကြသည်ဟု လည်းကောင်း၊ ထိုရှုခင်းနှစ်ခု အညမည
အဖွဲ့အထုံးဖြစ်အောင် စည်းရုံးထားပုံကို သိနိုင်ကြသည်ဟု လည်းကောင်း
အဆိုရှိခဲ့ပါသည်။

ပလေတိုသည် မြည်းကလေး၏ အမည်ဖြစ်သည်။ ဂျင်မနဲ့သည် သူ့ကို
အဖော်ပြုလျက် မောဂါ ရွာတဝိုက်၌ လှည့်လည်သွားလာရင်း သူမြင်ခဲ့ကြားခဲ့
ကြုံခဲ့သည်တို့ကို သူခံစားမှုအသိဖြင့် ရေးဖွဲ့လေ့ ရှိသည်။ လူ့လောကတွင်
မေတ္တာထားထိုက်သည်ကို မေတ္တာထားတတ်အောင်၊ ကရုဏာ ထားထိုက် သည်ကို
ကရုဏာထားတတ်အောင်၊ ရှုတ်ချထိုက်သည်ကို ရှုတ်ချတတ်ကြအောင်၊
အကောင်းအဆိုး အမှားအမှန်ကို ခွဲခြားတတ်ကြအောင် ရေးဖွဲ့တတ်သည်ကို
တွေ့နိုင်သည်။ ကဗျာသဘောပါအောင်၊ နှစ်သက်ဖွယ်ဖြစ်အောင်လည်း
ရေးဖွဲ့တတ်သည်ကို တွေ့နိုင်သည်။

သူ၏ သရုပ်ဖော်အဖွဲ့များတွင် ထူးခြားချက်သုံးချက်ကို တွေ့နိုင်သည်ဟု
ဆိုချင်ပါသည်။

တစ်အချက်။ ။ မြင်ယောင်ယောင် ကြားယောင်ယောင် စကားတို့ကို
ထိထိရောက်ရောက် သုံးတတ်ခြင်း ဖြစ်သည်။

နှစ်အချက်။ ။ အမူအရာနှင့် အဖြစ်အပျက်တို့ကို (ဝါ)
အကြောင်းအချက်တို့ကို စည်းရုံး တည်ဆောက်ရာ၌ ဇာတ်လမ်းသဘောကို
တွေ့ရခြင်း ဖြစ်သည်။ ဇာတ်လမ်းအင်္ဂါ အပြည့်အစုံကား မဟုတ်ပါ။
ခပ်ယောင်ယောင်သာ ဖြစ်သည်။ ဆိုလိုသည်မှာ အကြောင်းအချက် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု
ကြောင်းကျိုးချိတ်ဆက် အတက်အဆင်း အချီအချသဘောပါအောင်
ဖန်တီးတတ်ခြင်း၊ တစ်ခါတစ်ရံ အားပြိုင်မှုသဘောပါအောင်၊
အကွက်သဘောပါအောင် ထည့်တတ်ခြင်းတို့ ဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုရသော စာ၌

ပုံသဏ္ဌာန်ကောင်းရအောင် ပြုနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်။

သုံးအချက်။ ။ မြင်ယောင်ယောင် ကြားယောင်ယောင်သက်သက်ကို ကျော်လျက် (ဝါ) မြင်မှု ရိုးရိုးသရပါဖော်ကို ကျော်လျက် လူ့အကြောင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ လောကအကြောင်းကိုသော် လည်းကောင်း၊ သူ ကဗျာအချို့ကကို ဖတ်သူ၏ စိတ်၌ တွေးမိစရာ၊ ငေးမိစရာ ဖြစ်လာအောင် တင်စား ဖွဲ့ဆိုတတ်သော ဥပစာ သရုပ်ဖော် အဖွဲ့များကို တစ်ခါတစ်ရံ တွေ့နိုင်ခြင်း ဖြစ်သည်။

ကဗျာဖတ်သူ ကိုယ်တိုင်ကလည်း မိမိဘာသာ ဆင်ခြင်ပါဘိ။

ဖော်ပြထားသောစာများသည် PLATERO AND I BY JUAN RAMON JIMENES; A SIGNET CLASSIC, THE NEW AMERICAN LIBRARY OF WORLD LITERATURE, INC., NEW YORK, 1960. အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန်စာအုပ်မှ ဖြစ်သည်။ ရုပ်ပုံများသည် ကဗျာများကို လေ့လာသော စပိန်လူမျိုး ပုံဆွဲပန်းချီဆရာလိုဗို (BALTSAR. LOBO)က သူ့ခံစားမှု အသိဖြင့် ရေးဆွဲသော လွမ်းစရာရုပ်ပုံများဖြစ်ပါသည်။

ပလေတရိုနှင့် ကျွန်တော် ဇော်ဂျီ

1. Platero

PIATRRO IS SMALL, DOWNY, SMOOTH – so soft to the touch that one would think he were all cotton, that he had no bones. Only the jet mirrors of his eyes are hard as two beetles of dark crystal.

I let him run loose and he goes off to the meadow; softly flowers of pink, sky blue and golden vellow. I call him gently: “Platero?” and he come to me at a gay little trot as through he were laughing, lost in a clatter of fancy.

He eats everything I give him. He likes tangerines, muscatel grapes, all amber-colored, and purple figs with their crystal point of honey.

He is tender and loving as a little boy, as a little girl; but strong and firm as a stone. When I ride him on Sunday though the lanes at the edge of the town, the men from the country, clean-dressed and slow-moving, stand still to watch him.

“He is made of steel.”

He is made of steel. Both steel and quicksilver.

ပလေတရို

ဤကဗျာတွင် စာဆိုခံစားသိမြင်ခဲ့သော ချစ်တတ်ခြင်း

အလှကိုတွေ့နိုင်သည်။

ကျွန်တော်၏ မြည်းကလေး ပလေတရီ။ သူ့ကိုယ်သည် ခပ်ငယ်ငယ်သာ။ သူ့အမွေးသည် နုလည်းနု၍ ချောလည်းချောသည်။ နုသည်မှာ ဝါဂွမ်းပုံဟု ထင်ရသည်။ ချောသည်မှာ အရိုးမရှိဟု ထင်ရသည်။ မဟူရာမှန်ရောင်နက်မှောင် လက်ပြောင်သော သူ့မျက်လုံးသာလျှင် ပိတုန်းနှစ်ကောင် ကဲ့သို့ မာကျောသည်။

ကျွန်တော်သည် ပလေတရီကို ချည်မထား၊ လွှတ်ထားသည်။ ထိုအခါ မြက်ခင်းရှိရာသို့ သူသွား ၍ ပန်းနီနီ၊ ပန်းဝါဝါ၊ ပန်းပြာပြာတို့ကို သူ့နဖူးဖြင့် ပွတ်သီးပွတ်သပ် ပြုပါသည်။ ပီပီလည်း မထိ၊ မထိဘဲလည်း မရှိ၊ မထိတထိ သာ။ ‘ဖေ့သားလေး ပလေတရီရေ့’ ဟု ကျွန်တော်က ခေါ်လိုက်သောအခါ သူ ရောက်လာသည်။ လေးဘက်ကျ လှလှပပ သူပြေးလာသည်။ ရယ်ရယ် မောမော ပျော်ပျော်ရွှင်ရွှင် ပြေးလာသကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။ သူ့စိတ်ကူးနှင့် သူ မြူးကာ ပြေးလာ သကဲ့သို့ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်ကျွေးသမျှကို သူစားပါသည်။ ပန်းလိမ္မော်သည် သူ့အကြိုက်ဖြစ်သည်။ ပယင်းရောင် စပျစ်မွေးလည်း သူ့အကြိုက်ဖြစ်သည်။ ကျောက်သလင်းရောင် အချိုရည်စို့ သဖန်းသီးလည်း သူ့အကြိုက်ဖြစ်သည်။

ပလေတရီသည် သားငယ် မောင်ခွေးကဲ့သို့ နူးညံ့၍ ချစ်စရာကောင်းသည်။ သမီးငယ် မခွေးကဲ့သို့ နူးညံ့၍ ချစ်စရာကောင်းသည်။ သို့ရာတွင် ကျောက်ခဲကဲ့သို့ မာသည်။ ခိုင်သည်။

တနင်္ဂနွေနေ့များတွင် မြို့စွန် လမ်းမြောင်းများ၌ သူ့ကို ကျွန်တော်စီးသွားလေ့ရှိသည်။ ထိုအခါ သန့်သန့်ပြန့်ပြန့် ဝတ်စားထားကြသော အနီးအနားက ရွာသူရွာသားတို့သည်လမ်းပေါ်၌ အေးအေး ဆေးဆေး လေးလေးကန်ကန် သွားနေကြရာမှာ ခြေလှမ်းရပ်တန့်၍ သူ့ကိုငေးကြည့်ကြသည်။ ‘သံမဏိခွဲပါတကား’ ဟုလည်း ဆိုကြသည်။

ဟုတ်ပါသည်။ ပလေတိုသည် သံမဏိခဲပင်။ ပြဒါးပေါင်း သံမဏိခဲပင်။

ငွေတာရီ မတ် ၁၉၇၀

